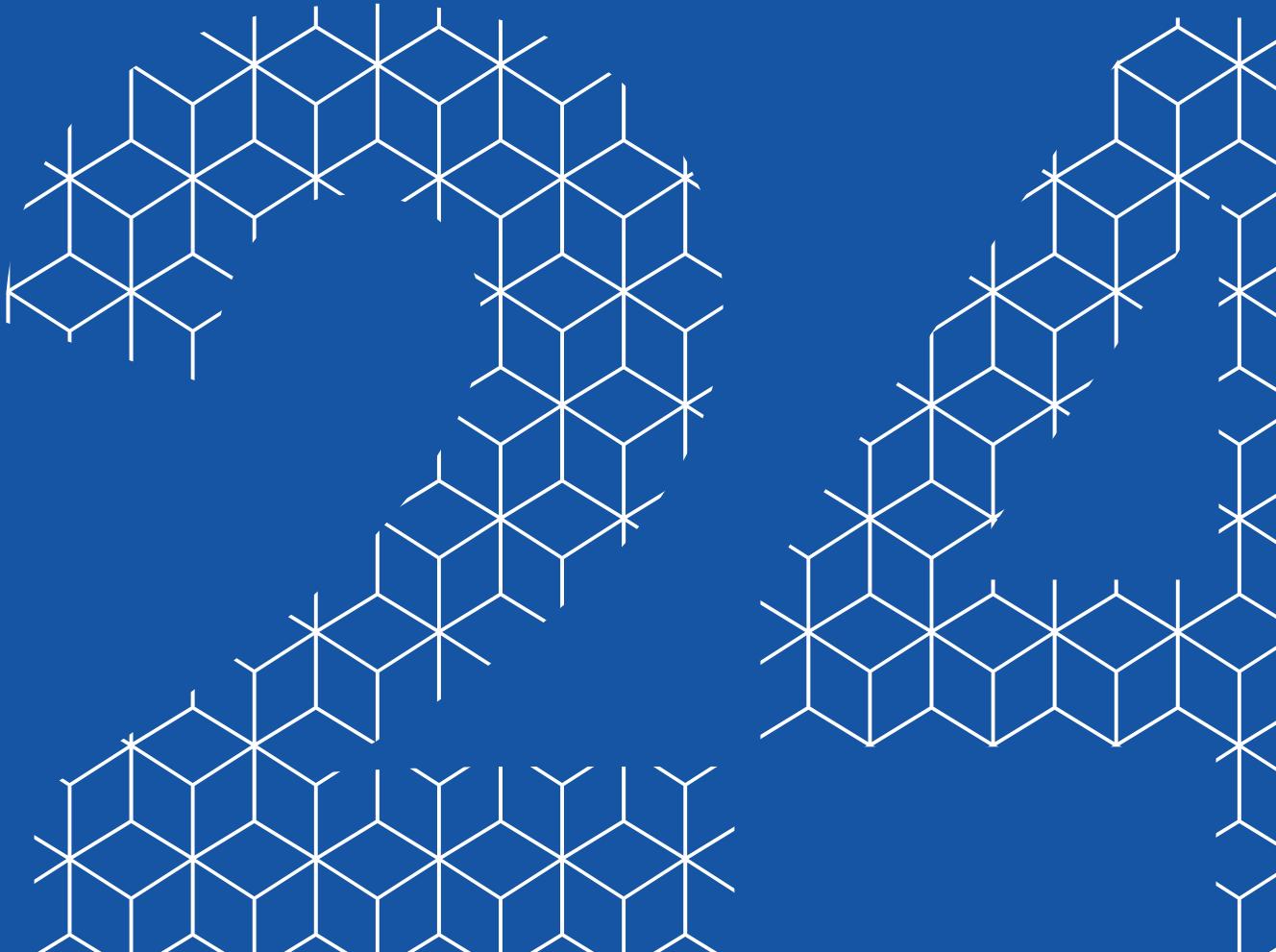

Rapport annual 2024

Kdk
Cdc

KONFERENZ DER KANTONSREGIERUNGEN
CONFERENCE DES GOUVERNEMENTS CANTONAUX
CONFERENZA DEI GOVERNI CANTONALI
CONFERENZA DA LAS REGENZAS CHANTUNALAS

Introducziun

Ils chantuns èn suverans, sche lur suveranitat na vegn betg limitada da la Constituziun federala. La Confederaziun ed ils chantuns sustegnan in l'auter tar l'adempliment da lur incumbensas e collavuran ensemes. Questas duas frasas en nossa Constituziun federala èn l'essenza da la collavuraziun federala e suttastritgan la rolla centrala dals chantuns. Durant l'onn da gestiun han questa repartiziun da las incumbensas e la collavuraziun funcziunà en general bain, surtut a chaschun da las negoziaziuns cun l'Union europeica (UE) ch'il Cussegl federal ha manà e concludi il 2024. En quest sectur sco er en auters han ils chantuns sco era la Confederaziun suriglià lur responsabladad. Nus essan vegnids integrads en ils differents pass ed es- san ans engaschads activamain. Nus avain fatg udir nossa vusch, avain defendì noss interess e parti noss'expertisa. La prosperitat da noss pajais è il resultat d'in sforz communabel tant dals chantuns tranter els sco er en collavuraziun cun la Confederaziun, las citads e las vischnancas. L'impurtanza da la Conferenza da las regenzas chantunalas (CdC) è perquai incontestada.

La lectura da quest rapport annual As mussa quant utila, raschunaivla e necessaria ch'è questa collavuraziun. La Confederaziun ed ils chantuns han per exemplu inizià in project per sclerir lur prestaziuns e lur incumbensas respectivas, cun la finamira da detretschar las responsabladads e promover l'effizienza. Ed era l'Administrasiun digitala Svizra è sa cumprovada: grazia a l'engaschi communabel avanza l'e-governement en Svizra ed i vegnan lantschads successivamain differents projects-clav. Er en il svilup dal territori datti ina tala collavuraziun: il Concept dal territori per la Svizra e sia actualisazion èn l'ovra communabla dals traus plauns statals.

Mintgatant capiti dentant tuttina ch'il motor s'interrumpa. Saja quai en connex cun las personas estras e lur integraziun en il mund professional u en connex cun la sfida da procurar per finanzas publicas stabiles: ina buna politica è pussaivla mo communablamain e na dastga betg succeder sin donn e cust dad in u l'auter partenari. Ils chantuns regordan al fatg ch'els tiran vi dal medem sughet sco la Confederaziun e s'engaschan per chattar soluziuns che permettan da reunir ina maioritad. Els spetgan dentant da la Confederaziun ch'els vegnian integrads a temp en las lavurs e possian far valair lur interess. Deplorablamain n'è quai fin uss betg stà uschia en connex cun il pachet da distgorgia dal Cussegl federal.

Las regenzas chantunalas m'hanno confermà l'onn passà per in segund temp d'uffizi sco president da la CdC. Per questa confidenza vuless jau engraziar cordialmain. Jau vegn a m'engaschar vi- navant per ch'ils chantuns possian defender lur interess communablamain ed a moda efficacia. Jau engraziel a tuttas e tuts che gidan mai ad ademplir questa incumbensa pretensiua: a las commembras ed als commembers da la cumisiun directiva ed a las collavuraturas ed als collavuraturas dal secretariat general.

Markus Dieth
cusseglier guvernativ e president da la CdC

«Ils chantuns èn ensemes cun la Confederaziun, las citads e las vischnancas las pitgas purtantes dal sistem federal svizzer. Nagin da questi plauns statals n'è abel d'agir cun success senza ils auters. Nus essan partenaris instituziunals ed ans engaschain communablamain per il bainstar dal pajais. Senza ina buna collavuraziun na dumagnain nus betg las sfidas che spetgan nus.»

Markus Dieth

Cuntegn

04

Temas principals
2024

04
Politica europeica

06
Gulivaziun da finanzas e
repartiziun da las
incumbensas

08
Politica d'integrazion

10
E-government/digitalisaziun

12
Concept dal territori per la
Svizra

14
Finanziaziun unitara da las
prestaziuns da sanadad

15

En furma concisa

16

Participaziun a
process politics

18

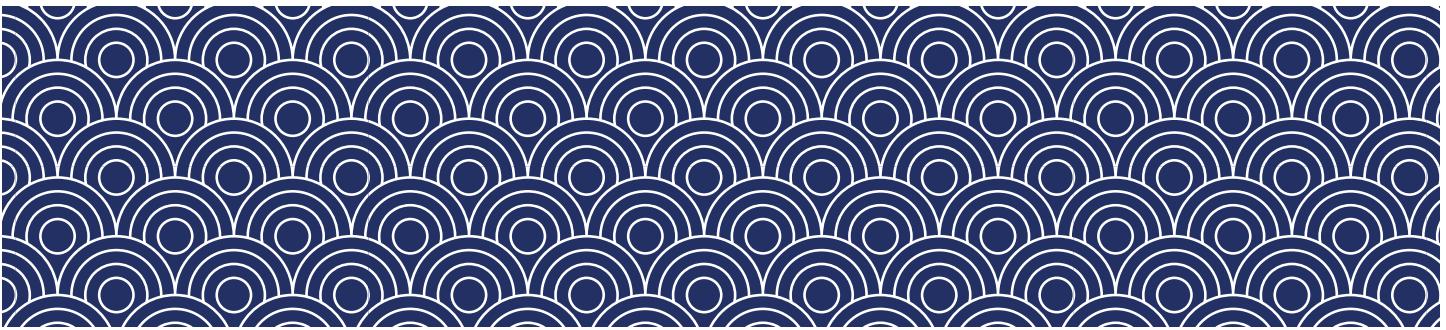
Collavuraziun

20

Purtret

22

Quint annual 2024

Negoziaciuns cun l'UE: il grond engaschi dals chantuns ha gidà da dumagnar las sfidas

Las negoziaciuns cun l'Uniun europeica (UE) han pudi vegnir lantschadas il 2024 ed era concludidas il medem onn. Sco partenaris credibels da la Confederaziun en dumondas da la politica exteriura èn ils chantuns s'integrads activamain en il process.

Dapi sia fundaziun il 1993 represchenta la CdC ils interess dals chantuns en dumondas che concernan la politica europeica. L'onn da gestiun ha ella prestà in grond effort. Gia ils 2 da favrer 2024 èn las regenzas chantunalas s'inscuntradas ad ina radunanza plenara extraordinaria per **prender posizion** davart las directivas propo-nidas dal Cussegli federal en vista a las **novas negoziaciuns cun l'UE**. Tenor ellas ha il project da negoziaciun correspundi da princip a las spe-tgas ed als interess dals chantuns. Las regenzas chantunalas han sustegni l'avischinaziun da la Confederaziun da reglar las dumondas institu-zionalas (adattaziun dinamica dal dretg da l'UE, regulazion da differenzas, surveglianza da l'applicaziun) separadament en mintga cunvegna ed han era beneventà il fatg che las disposiziuns da l'UE davart ils agids statals duain avair repercu-sions mo en secturs che pertutgan ina cunvegna

d'access al martgà (traffic aviatic, traffic terre-ster ed electricitad). Ils chantuns han ultra da quai considerà sco prioritar che la Svizra s'asso-cieschia uschè svelt sco pussaivel als programs da l'UE en il sectur da la furmaziun, perscruta-zion ed innovaziun ed han beneventà da princip era la conclusiun da novas cunvegna (electrici-tad, segirezza da virtualias, sanadad).

Ils 8 da mars ha il Cussegli federal approvà il mandat da negoziaciun, ils 18 da mars èn las negoziaciuns vegnidas lantschadas uffizial-main. Sco giavischà il favrer èn **ils chantuns vegnidis integrads en las tractativas**. La CdC e las conferenzas interchantunalas pertutgadas èn s'engaschadas en il rom da las lavurs. Il pro-cess è vegni coordinà da la **Cumissiun d'Europa** da la CdC sut il presidi dal minister giurassian Jacques Gerber durant sias sedutas (7 da mars,

«La collauraziun constructiva dals chantuns en las negoziaciuns cun l'UE mussa la forza da noss federalissem che gida da chattar solu-zions en l'interess dal pajais. Ussa sa tracti d'examinar co metter en vigur en Svizra ils resultats da las negoziaciuns..»

Olivier Curty, cusseglier guvernativ
Direcziun d'economia publica e da furmaziun professiunala dal chantun da Friburg

«En in mund marcà da tensiuns geopoliticas crescentas èn las valurs democraticas represchentadas dal Cussegl da l'Europa pli essenzialas che mai. Ils chantuns e las vischnancas giogan qua ina rolla-clav: la democrazia ed il federalissem permettan sin plaun chantunal e local a las burgaisas ed als burgais da sa participar activamain a la concepziun da lur ambient da viver.»

Norman Gobbi, cusseglier guvernativ
Departament da las instituziuns dal chantun Tessin

18 d'avrigl, 3 da zercladur, 11 da fanadur, 19 d'aust, 19 da settember, 3 d'october, 4 da november, 5 da december). Ils chantuns èn sa participads a tut ils moduls che han ina influenza sin lur champ da cumpetenza (dumondas instituzionalas, agids statals, immigraziun e transmisiun da lavorantas e lavurants, traffic terrester, programs FPI, electricidad, sanadad) ed èn vegnids infurmads regularmain davart il progress en ils auters secturs. Tut en tut han els participà a radund tschient sedutas. Els èn vegnids intergrads ensemes cun ils partenaris socials er en differentas lavurs d'accumpagnament e da realisaziun da la politica interna.

Ils 20 da december ha il Cussegl federal annunzià la conclusiun materiala da las negoziaziuns. En sia emprima reaciun han las regenzas chantunalas constatà cun satisfacziun ch'il plan da temp è vegni resguardà e ch'il resultat da las negoziaziuns sa movea entaifer ils perimeters definids en lur posiziun dals 2 da favrer. Avant ch'ils chantuns prendan posiziun formalmain en il rom da la consultaziun vegnan els ad analisar minuziusamain il cuntegn dal pachet cumplesiv. Tut las regenzas chantunalas e conferenzas interchantunalas vegnan ad avair l'occasiun da s'exprimer davart il cuntegn.

Il secretariat general da la CdC fa las lavurs da secretariat era per la **delegaziun dals chantuns e da las vischnancas en il Congress da las vischnancas e regiuns dal Cussegl da l'Europa**. La delegaziun vegn manada dal minister David Eray. Ella consista da sis commembers cumplains e da sis suppleant:as.

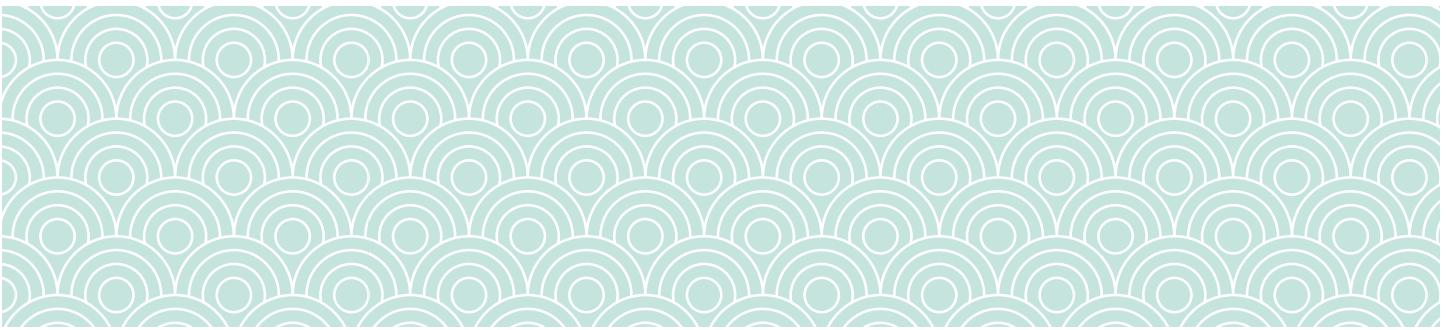
A chaschun da la 46avl dieta dal congress, che ha gi lieu dals 26 fin ils 28 da mars 2024, han Matthias Gysin, cusseglier communal da Duggingen (BL), e Christine Chevalley, presidenta communal da Veytaux (VD), preschentà recumandaziuns per mauns da la Moldavia resp. dad Andorra. David Eray ha manà ils 31 da mars la missiun d'observaziun organisada dal congress per las **elecziuns communalas tircas**. Malgrà intginas mancanzas durant la campagna, èn las elecziuns stadas organisadas bain e la voluntad da las electuras e dals electurs è vegnida resguardada. Il minister giurassian ha preschentà ses rapport e sias recumandaziuns a chaschun da la 47avl sessiun dal congress dals 15 fin ils 17 d'october 2024. Parallelamain ha el surdà a las autoritads guvernalas tircas in plan da temp per realisar las recumandaziuns dal congress (midadas legislativas che duain gidar ad impedir che presidents communals destituïds vegnian remplazzads da personas da l'administrasiun designadas e betg elegidas).

Il 2024 è Paolo Beltraminelli, cusseglier communal da Lugano (TI), vegni nominà sco vicepresident da la cumissiun da guvernanza dal congress. Il cusseglier guvernativ tessinalis Norman Gobbi ha represchentà la CdC a la radunanza da las associazions naziunalas e regiunalas organisada ils 12 e 13 da settember a chaschun dal giubileum da 30 onns dal congress.

Ulteriuras infurmaziuns:
www.kdk.ch

Ils inscunters e barats d'infurmaziun regulars da delegaziuns dal Cussegl federal e da la CdC, che han lieu dapi il 2012, mussan l'importanza dal dossier europeic en il rom dal Dialog Europa. Il 2024 han queste inscunters gi lieu ils 15 da favrer, 13 da matg, 13 da zercladur, 23 d'avust, 11 da november e 9 da december.

Detretschar las incumbensas da la Confederaziun e dals chantuns per dapli effizienza

Cun la finamira da reparter pli claramain las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns han il Cussegl federal ed ils chantuns lantschà il 2024 il project «Detretschament 27». Ultra da quai han las regenzas chantunalas prendì posiziun davart l'efficacitad da la gulivaziun da finanzas.

La refurma dal 2008 ha possibilità da sclerir la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns. Per pudair funczionar bain sto in stadi federal determinar claramain las incumbensas dals differents nivels statals e precisar lur finanziaziun. Mo sche las responsabladads èn claras, èsi pussaivel d'a-demplir las incumbensas statalas a moda pli effizienta e transparenta. Sa basond sin il princip da la subsidiaritad duai la Confederaziun surpigliar sulettamain incumbensas che surpassan la forza dals chantuns (u da las vischnancas). En accord cun il princip da l'équivalence fiscale duai la collectivitat che profitesch a d'ina prestazion statala pudair decider davart questa prestazion e purtar ils custs da quella.

Ils ultims onns hai dentant dà novs entretscha-
ments d'incumbensas e da finanziaziuns. Il zer-

cladur 2024 han il Cussegl federal e las regenzas chantunalas perquai approvà in mandat cumi-naivel en vista d'ina examinaziun cumplessiva. Il project **«Detretschament 27 – repartiziun da las incumbensas Confederaziun-chantuns»** cumpiglia var 20 champs d'incumbensas e duai vegrir terminà l'onn 2027. La primavaira 2026 èsi previs da preschentar propostas per detretschaments pussaivels.

Per garantir il success dal project han ils chantuns exprimì il settember 2024 lur resalvas a chaschun da la publicaziun dal rapport da la gruppera d'experts davart l'**examinaziun da las incumbensas e da las subvenziuns**. Finanzas federalas saunas èn er impurtantas per ils chantuns. Els na vulan dentant betg ch'il program da distgorgia da la Confederaziun mainia sulettamain a spustaments d'incumbensas che

«La gulivaziun da finanzas è centrala per la coesiun naziunala. Quest instrument creescha in equiliber solidaric tranter ils chantuns e sa basa sin evaluaziuns cumplessivas. Nus stuain procurar ch'ella funczionia il meglier pussaivel e per contententscha da tut ils chantuns.»

Ernst Stocker, cusseglieger guvernativ
Direcziun da finanzas dal chantun da Turitg

«Ina clera repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns vul era dir cleris responsabladads. Sco la Confederaziun pon er ils chantuns agir pli effizientamain, sch'els èn responsabels a moda pli cumplessiva per in'incumbensa e sia finanziaziun. Perquai ans stentain nus da detretschar pusè las incumbensas e las finanziaziuns ch'en s'entretschadas en il decurs dals onns.»

Nathalie Fontanet, cussegliera guvernativa

Departament da finanzas, personal ed affars exteriurs dal chantun da Genevra

n'han nagin effect da spargn real e mettan en privel il project da detretschament cuminaivel. La fin da settember ha il Cussegl federal definì las lingias directivas per las ulteriuras lavurs, e la fin da schaner 2025 ha el mess en consultaziun il pachet da distgargia 27. Las regenzas chantunalas han prendi posiziun en chaussa ils 14 da mars 2025.

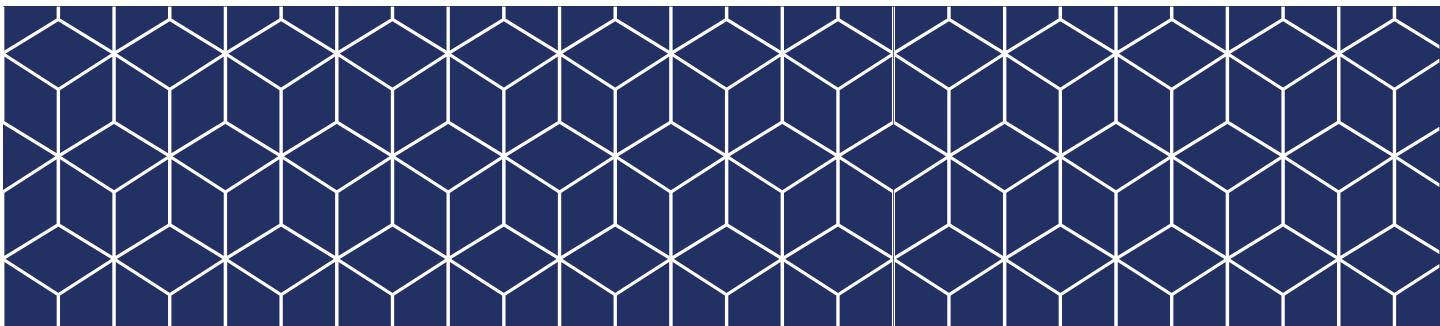
La repartiziun da las incumbensas è colliada stretgamaain cun la **gulivaziun da finanzas na-zunala** ch'è medemamain vegnida introducida cun la reforma 2008. L'efficacitad da la gulivaziun da finanzas vegn examinada regularmain en rapports che resguardan plirs onns. A chaschun da la radunanza plenara dals 21 da zercladur 2024 han las regenzas chantunalas prendi **posiziun** concernent il **rapport davart l'efficacitad 2020–2025**. En general funcziuna la gulivaziun da finanzas bain. L'optimazion dal sistem, realisada il 2020 sin iniziativa dals chantuns, è sa

cumprovada. L'introducziun d'ina dotaziun minimala garantida dad 86,5 pertschient ha rinforzà la fidadadad dal sistem per ils chantuns che disponan da paucas resursas. Da beneventar è era l'adattaziun annuala da la compensaziun da resursas al svilup da las disparitads trantre ils chantuns.

En il champ intermediar, nua che sa chatta la gronda maioritad dals chantuns, èn las disparitads sa reducidas dapi il 2008. A medem temp èn las disparitads trantre ils chantuns cun bleras e quels cun paucas resursas s'augmentadas, quai che inquietescha las regenzas chantunalas.

Ulteriuras infurmaziuns:
www.kdk.ch

Status da protecziun S: il sistem da malus procura per inquietezza

La CdC è sin nivel interchatural responsabla per la coordinaziun da la politica d'integrazion. Il 2024 ha il Cussegl federal incumbensà il DFGP d'examinar l'introducziun d'in sistem da malus per persunas cun status da protecziun, quai che ha procurà per grondas discussiuns.

Ils 22 da schaner 2024 ha il secretariat general da la CdC participà ad in'audiziun da la grupper d'evaluaziun davart il status da protecziun S. Da discutar han dà numerusas dumondas da princip, surtut era las differentas reglementaziuns legalas tranter il **status da protecziun S** e l'admissiun provisoria. Ord vista da las regenzas chantunalas dovrì mesiras d'integrazion era per persunas cun status S ed appell da returnar en lur pajais. Ellas pretendan perquai da crear ina basa giuridica respectiva.

A chaschun d'ina conferenza da medias ils 8 da matg 2024 ha Beat Jans, chef dal Departament federal da giustia e polizia (DFGP), preschentà ensemens cun Christoph Ammann, vicepresident da la CdC, in pachet da mesiras per meglierar l'**integrazion professiunala** da las persunas cun status da protecziun S. Il medem di ha il Cussegl federal procurà per ina surprisa cun incumbensar il DFGP d'examinar enfin la fin da matg

2025 adattaziuns dal program S per motivar ils chantuns cun stimulus finanzials d'integrar questas persunas en il martgà da lavur. En il center stat l'introducziun d'in **sistem da malus** per ils chantuns che na cuntanschan betg las finamiras fixadas dal Cussegl federal, numnadamain ina quota da persunas cun activitat da gudogn da 40 % il 2024 resp. da 45 % il 2025. Las regenzas chantunalas han critigà fermamain questa idea ed han envidà il Cussegl federal ils 24 da matg en ina brev ad in dialog federalistic. Il secretariat general da la CdC ha communitgà la posizion dals chantuns en ina grupper da lavur installada dal Secretariat da stadi per la migrazion per realisar l'incumbensa d'examinaziun. Ils 19 da december ha ina delegaziun chantunala sut la direcziun dal vicepresident da la CdC pudi manar ina discussiun cun il chef dal DFGP. Ella ha accentuà ch'ils chantuns n'hajan betg chapientscha per questa incumbensa d'examinaziun dal Cussegl federal: in'integrazion professiunala dependia da blers

«L'integrazion d'estras e d'esters funcziuna en general bain en Svizra. Pli che traïs quarts da las persunas immigradas han ina plazza. Quai è ina da las pli autas quotas d'occupaziun en l'OECD. A quest success contribuescha considerablament er il program chantunal d'integrazion.»

Christoph Ammann, cusseglier guvernativ e vicepresident da la CdC Direcziun d'economia, energia ed ambient dal chantun da Berna

«L'Agenda Integrazion, introducida il 2019, porta fritgs. Las fugitivas ed ils fugitivs emprendan nossas linguis naziunalas, in dumber da giuvenils bler pli grond fa in emprendissadi e l'integrazion profes-siunala reussescha bler meglier che anc avant 10 onns. Quai mussa ch'ils chantuns realiseschan cun bler engaschi l'agenda sviluppada ensemens cun la Confederaziun.»

Florence Nater, cussegliera guvernativa e vicepresidenta da la CdC
Departament d'economia e da coesiun naziunala dal chantun da Neuchâtel

facturs e na possia betg veginr influenzada su-lettamain dals chantuns.

En la radunanza plenara èn las regenzas chantunala vegnidias infurmadas il settember ed il december davart il stadi da las lavurs en con-nex cun la **strategia globala d'asil**. Quella ha il cusseglier federal Beat Jans lantschà il fanadur ensemens cun la Conferenza da las directuras e dals directurs chantunals dals affars socials e cun la Conferenza da las directuras e dals di-recturs chantunals da giustia e polizia. A basa da las experientschas fatgas fin ussa duai in co-

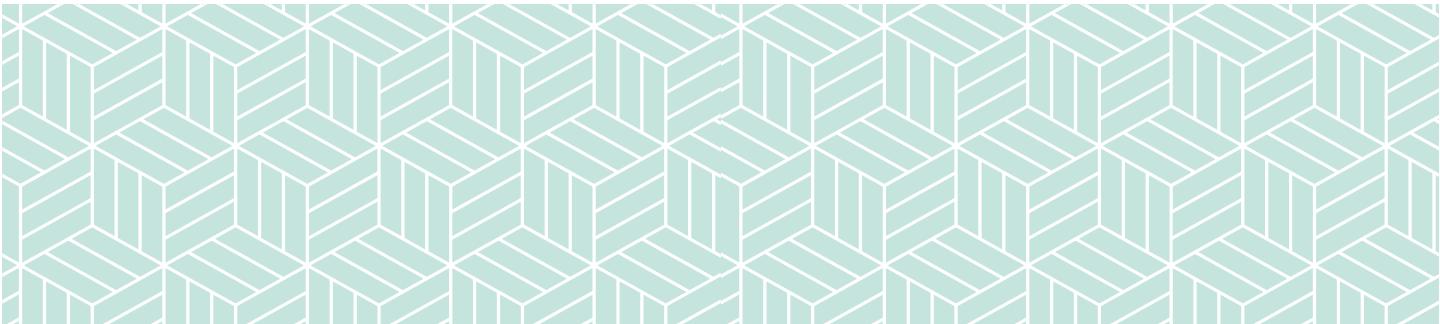
mité d'asil represchentà vastamain examinar la strategia existenta e l'adattar en cas da basegn. Suenter duai el definir opzioni d'agir e mesiras per cuntanscher las finamiras strategicas. Per la CdC fa il vicepresident part dal comité d'asil. L'atun 2025 èsi previs d'organisar ina conferenza naziunala davart l'asil.

Ulteriuras infurmaziuns:
www.kdk.ch

Il secretariat general da la CdC maina il biro da la **Conferenza svizra da las delegadas e dals delegads d'integrazion (CDI)**. La CDI è sa fatschentada en il rom da sia dieta da primavaira cun problems da migrantas e migrants che vivan en situaziuns da vita precaras e cun la dumonda co che la promozion specifica da l'integrazion po sustegnair questas persunas. A chaschun da la dieta d'atun ha il Secretariat da stadi per la migrazion preschentà ina bilantscha da tschintg onns Agenda Integrazion Svizra. La CDI è s'exprimida tranter auter er en favor da l'ulteriur svilup dal program S, sco era davart la strategia glo-balala d'asil e la strategia cunter il rassism e l'antisemitism ed ha organisà ensemens cun il secretariat general da la CdC in emprim barat spezialisà davart l'integrazion da requirent:as d'asil minoren:nas betg accumpagna:das.

[Rapport annual da la CDI](#)

Effort cintinuant dals chantuns per rinforzar l'administraziun digitala

La transfurmaziun digitala da l'administraziun è ord vista dals chantuns in'incumbensa centrala. La definiziun e la finanziaziun da projects-clav determineschan vinavant l'agenda. Bainprest vegn preparà il terren per l'avegnir da l'ADS.

Cun l'[Administraziun digitala Svizra \(ADS\)](#), en funcziun dapi il schaner 2022, reuneschan la Confederaziun, ils chantuns e las vischancas lur forzas sin basa d'ina cunvegna da dretg public. L'ADS vegn administrada e manada cum-naivlamain da la Confederaziun e dals chantuns. Il secretariat da l'organisazion è domicilià en la Chasa dals chantuns e vegn manà da Peppino Giarritta. Administrativamain èn las collauraturas ed ils collauraturs da l'ADS suttamess al secretariat general dal Departament federal da finanzas (DFF). Ils chantuns èn represchentads en ils gremis principals (direcziun politica, direcziun operativa, radunanzas da delegadas e delegads). L'ADS reunescha las incumbensas che l'organisaziun e-government Svizra e la Conferenza svizra d'informatica (CSI) ademplivan avant. La CSI è vegnida schliada il 2024, suenter che sias incumbensas èn vegnididas transferidas cumplettamain a l'ADS.

Ina da las finamiras da la nova organisaziun è d'accelerar il process da transiziun a l'admini-

straziun electronica e da lantschar projects-clav digitals che vegnan realisads en il rom da l'agenda «Infrastructuras naziunalas e servetschs da basa da l'Administraziun digitala Svizra». Per ils onns 2024 fin 2027 fan ins quint cun in basegn finanzial da 116 milliuns francs. La Confederaziun surpiglia dus terzs dals custs, ils chantuns in terz. La radunanza plenara dals 21 da zercladur 2024 ha approvà la repartiziun da las contribuziuns 2025 per ils [projects da digitalisaziun urgents](#). Dals totalmain 24,1 milliuns èn 10,8 milliuns previs per realisar in'administraziun a spurtegl unic, 5,7 milliuns per promover in diever da datas cun ina plivalur, 4,8 milliuns per sviluppar prestaziuns administrativas digitalas per l'entira Svizra, 2 milliuns per realisar ina cloud e 800 000 francs per l'e-ID ed il permiss dad ir cun auto digital.

La rolla e las cumpetenzas da l'organisaziun communabla pudessan sa sviluppar vinavant ils proxims onns. Enfin la fin dal 2025 vulan il Cussegli federal e la CdC prender ina decisiun

«La populaziun, l'economia e l'administraziun profitescan da projects communabels sviluppads en il rom da l'ADS. Uschia permetta il servetsch d'autenticaziun AGOV da s'identifitgar davant las autoritads, quai ch'è important per emplenir la decleraziun da taglia u per inoltrar ina dumonda da construcziun. Quest servetsch è già disponibel en set chantuns. La digitalisaziun leugescha era l'access ad infurmaziuns davart ils extracts dal register da scussiun sin plaun naziunal.»

Markus Dieth, cusseglier guvernativ e president da la CdC
Departament da finanzas e resursas dal chantun Argovia

«Ils chantuns èn innovatifs e prestan adina puspè laver da pionier en la transfürmaziun digitala da l'administratzion publica – in trumf dal federalissem: en il chantun Turgovia pon persunas privatas empustar a partir da la primavaira 2025 cun in clic extracts dal register da scüssiun. Ina primera svizra. Ils extracts vegnan autentifitgads e mess a disposiziun entaifer 10 minutas a moda digitala. Projects da pilot sco quel mussan la necessitat da promover ina stretga collavurazion tranter la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas e d'investir en la digitalisaziun cun garantir communablamaın ils credits necessaris.»

Walter Schönholzer, cusseglier guvernativ
Departament da l'intern e da l'economia publica dal chantun Turgovia

da princip davart l'**avegnir da l'ADS**. La finamira è da rinforzar l'effect da la digitalisaziun sin ils traís stgalims statals. Er adattaziuns dal rom giuridic vegnan discutadas per crear ina vigur pli lianta. La radunanza plenara dals 20 da decembre ha prendi enconuschiantscha da las lavurs currentas. Als pertadars e partenaris èsi previs da suttametter variantas da realisaziun. La CdC duess pudair prender posizion ihs 19 da settember 2025. Il gremi da direczion politic da l'ADS vegn a tscherner ina varianta la fin d'october, avant la decisiun formala dal Cussegl federal e da la CdC il decembre.

In dals projects da digitalisaziun centrals è il svilup d'in **servetsch naziunal da las adres-sas**. La fatschenta vegn actualmain tractada en las Chombras federalas. La decisiun dal Cus-

segl naziunal dal favrer 2024 da renviar il project al Cussegl federal ha sveglià inquietezza tar ils chantuns. Spustar l'examinaziun dal project custass temp e daners: la tschertga d'adressas maina a custs pli auts, a duradas da procedura pli lungas, ad in grond dumber da spediziuns returnadas ed a process bloccads en l'administratzion. **Ina posiziun chantunala** è vegnida approvada a la radunanza plenara dals 21 da zercladur. Il mars 2025 ha il Cussegl naziunal dentant refusa la proposta da renviada.

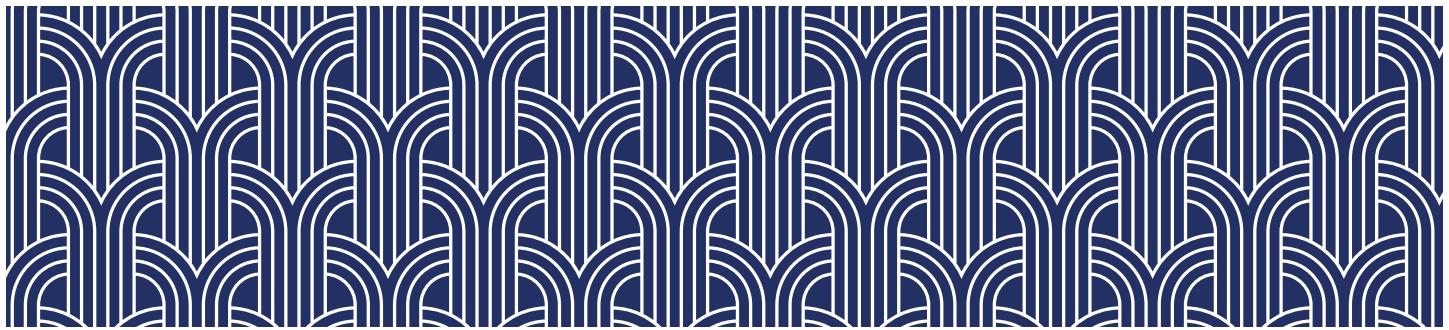

Ulteriuras infurmaziuns:
www.kdk.ch

«Er en ils chantuns daventa il mintgadi adina pli digital. Per satisfar meglier als basegns odierns da la populaziun e da l'economia ha il chantun Grischun mess a disposiziun il novembrer 2024 in portal electronic. Grazia a questa plattaforma online èn ils servetschs da las autoritads disponibels a moda digitala. La purschida vegn schlar-giada cuntuadamaın.»

Martin Bühler, cusseglier guvernativ
Departament da finanzas e vischnancas dal chantun Grischun

Co duai la Svizra vesair ora il 2050?

Il Concept dal territori per la Svizra è dapi dudesch onns in rom d'orientaziun per las activitads da la planisaziun dal territori da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas. Ussa vegn el actualisà e cumplettà.

En Svizra è il terren ina resursa stgarsa. Cun la creschientscha demografica ed economica s'augmenta il basegn per spazi. Il **Concept dal territori per la Svizra** è in rom d'orientaziun ed in agid da decisiun per activitads sin plau federal, chantunal e communal. El è vegnì elavurà sin iniziativa dal Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun, da la CdC e da la Conferenza svizra da las directuras e dals directurs da construcziun, da planisaziun e da protecziun da l'ambient sco era da l'Uniu da las citads svizras e da l'Associazion da las vischnancas svizras.

Dapi il 2012 è capità bler. Perquai dovri in'actualisaziun dal concept. La finamira è d'elavurare in project che preschenta **la Svizra co ch'ella pudess vesair ora l'onn 2050**. Ils 22 da mars 2024 ha la radunanza plenara da la CdC approvà las grondas lingias da l'actualisaziun. La versiun actualisada cumpiglia novs temas sco la producziun d'energia, la ferma creschientscha demografica, la stgarsezza d'abitaziuns u l'adattaziun a la midada dal clima. Il december è vegnida lantschada ina consultaziun. La versiun

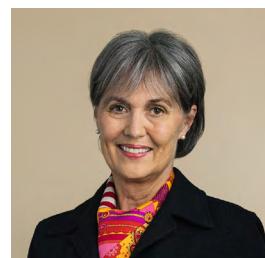
finalisada duai vegnir approvada da las organisaziuns partenarias enfin la fin dal 2025.

Il concept dal territori definescha **sis finamiras**: crear ina multifariadad da spazis e da regiuns attractivas ed unidas; possibilitar ina colliaziun vers l'intern e vers l'extern; segirar a moda duraivla las basas da viver natiralas; porscher en tut las regiuns in ambient da viver d'auta qualitat e d'identificaziun; porscher ina mobilitad efficacia ed in provediment d'energia che stat en accord cun l'ambient ed è cumpatibel cun il clima; crear spazi per activitads economicas e per intents d'abitar a moda persistenta en tut las regiuns.

La Confederaziun, ils chantuns, las citads e las vischnancas vulan cuntanscher questas finamiras cun agid da **trais strategias**. Primo duai la Svizra esser organisada vinavant a moda poli-centrala ed a basa da cooperaziuns. Secundo duai ella segirar las basas da viver natiralas e garantir in'auta qualitat da la construcziun e da l'agricultura. Terzo duai la Svzira porscher spazis per la creschientscha economica e demografica

«Il Concept dal territori per la Svizra permetta a la Confederaziun, als chantuns, a las citads ed a las vischnancas d'agir a moda coordinada. Perquai èsi gisti d'actualisar regularmain il concept e da deditgar l'attenziun necessaria a temas sco la midada dal clima, la biodiversitat u il provediment d'energia.»

Silvia Thalmann-Gut, cussegliera guvernativa
Direcziun d'economia publica dal chantun da Zug

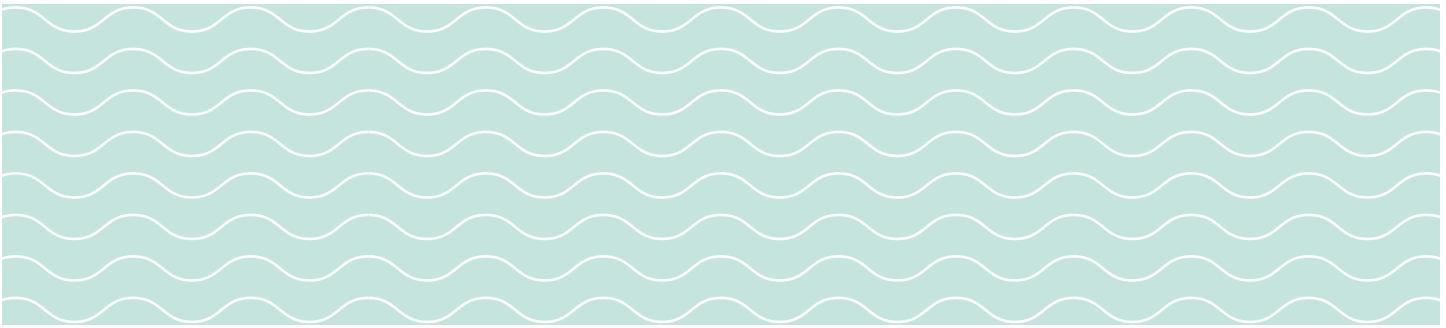

e concepir la mobilitad ed il provediment d'electricitat en accord cun l'ambient.

Il project cuntegna era cartas che illustreschan co utilisar a moda persistenta il terren ed au-tras resursas. **Dudesch spazis d'acziun surre-giunals** èn vegnids circumscrits: quatter spazis da tempra metropolitana (spazi metropolitan da Turitg, spazi metropolitan trinaziunal da Basilea, Espace métropolitain lémanique transfrontalier e regjun da la chapitala svizra), tschintg da tem-pra urbana mesauna e pitschna (Lucerna, Città Ticino, artg dal Giura, Aareland, regjun interna-zunala dal Lai da Constanza) sco era traís spazis d'acziun da tempra alpina (Gottard, Alps Occi-dentalas, Alps Orientalas).

Ulteriuras infurmaziuns:
www.kdk.ch

Finanziaziun unitara da las prestaziuns da sanadad

Limitar l'augment dals custs en il sectur da sanadad è in'incumbensa da grond'impurtanza tant per la Confederaziun sco era per ils chantuns. Suenter las debattas parlamentaras da blers onns han ins fatg in pass decisiv cun approvar a l'urna la finanziaziun unitara da las prestaziuns da sanadad.

La Confederaziun ed ils chantuns vulan augmentar l'effizienza dal provediment da sanadad. Suenter 14 onns da debattas ha il parlament approvà il december 2023 [ina midada da la Lescha federala davart l'assicuranza da malsauns \(LAMal\)](#) che prevesa ina [finanziaziun unitara](#) da las prestaziuns ambulantas e da las prestaziuns cun ospitalisaziun. Sco pretendì dals chantuns cumpiglia la refurma era las prestaziuns da tgira da las organisaziuns da spitez e da las chasas da tgira.

Oz surpiglian ils chantuns almain 55 pertschient dals custs per tractaments staziunars entant che las prestaziuns ambulantas vegnan pajadas unicamain dals assicuraders. Las prestaziuns da tgira vegnan finanziadas da trais funtaunas: l'assicuranza da malsauns presta ina contribuziun fixa che vegn cumplettada d'ina contribuziun limitada da las personas assicuradas ed ils chantuns surpiglian la finanziaziun restanta. En l'avegnir vegnan tut las prestaziuns da la LAMal pajadas da las cassas da malsauns e dals chantuns tenor la medema clav da finanziaziun. Suenter ina fasa da transiziun da quatter onns vegn la pertschientuala da la contribuziun chantunala ad importar sin plaun svizzer almain 26,9 pertschient.

A chaschun da la radunanza plenara dals 20 da settember 2024 han las regenzas chantunals [prendi posizion](#) davart questa refurma. La midada da la LAMal sa basa sin in cumpromiss e reparta tenor ellas ils custs da sanadad a moda equilibrada sin las personas che pajan premias e quellas che pajan taglias. Ella permetta d'eliminar plirs obstachels odierns per la limitazion dals custs. Ella promova la collavuraziun tranter ils furniturs da prestaziuns da sanadad sco er il transfer da prestaziuns staziunaras a quellas ambulantas. Ils 24 da november è il project vegni approvà en la votaziun dal pievel (53,31 % vuschs affirmativas).

La CdC è activa sin pliras fronts

Optimar la gestiun da crisas

Suenter la pandemia da Covid-19 èn la Conferaziun ed ils chantuns sa fatschentads cun las **pussaivladads per meglierar la gestiun da crisas**. Ussa stattan a disposiziun novs instruments. A basa d'ina analisa transversala da las evaluaziuns chantunalas da la gestiun da crisas durant la pandemia han els creà il 2024 per mauns da las administraziuns chantunalas ina survista ed ina glista da controlla per quatter champs parzials: organisaziun en cas da crisas, comunicaziun a la populaziun, infurmaziun ed integraciun da las vischnancas e dals stakeholders sco era la planisaziun da pandemia dals chantuns. Ils 21 da zercladur ha la radunanza plenara da la CdC ultra da quai prendì posizion davart il project da l'ordinaziun davart l'organisaziun da l'administraziun federala en cas da crisas, che regla era l'integrazione dals chantuns. Il Cussegli federal ha approvà l'ordinaziun il deember.

30 onns CdC: finiziun simbolica cun la generaziun giuvna

La CdC ha concludì sias festivitads per ses giubileum da 30 onns il 2023 cun in inscunter tranter la cumissiun directiva e giuvenils da l'entira Svizra ils 9 da favrer 2024 en la Chasa dals chantuns a Berna. **Las participantas ed ils participants han enserrà simbolicamain en ina capsula dal temp** ils giavischs formulads da dunsainas da giuvenils per l'avegnir da la Svizra ed il federalissem l'onn 2093. Sin fundament da las experientschas positivas cun **la realisaziun decentrala da sias radunanzas plenaras** ha la CdC decidì che las represchentantas ed ils represchentants da las regenzas chantunalas sa radunan er en il futur ina giada l'onn ordaifer la citad da Berna. Ils 20 da decembre ha il president da la CdC Markus Dieth retschavi sias collegas e ses collegas ad Aarau, la chapitala da ses chantun.

Gieus olimpics 2038: ils chantuns vulan s'engaschar

Las regenzas chantunalas beneventan in'even-tuala realisaziun dals **Gieus olimpics e paralimpics d'enviern 2038** en Svizra. Ils 21 da zercladur 2024 ha la radunanza plenara sostegni da princip ina candidatura da la Svizra. Ils 20 da decembre ha ella approvà la proposta da l'organisaziun dal project tras il maun public. La CdC, la Conferenza da las directuras e dals directurs chantunals da giustia e polizia (ed eventualmain autras conferenzas) sco er ils chantuns ed ils lieus ospitants vegnan a delegar represchentant:as en ils organs previs.

La Conferenza naziunala davart il federalissem è sin buna via

Las preparativas per la **7avla Conferenza naziunala davart il federalissem**, che ha lieu ils 13 e 14 da novembre 2025, èn progredidas bain l'onn da gestiun. Il secretariat general da la CdC è sa participà a las lavurs dal chantun ospitant da Zug ed ha creà in nov logo ed in'atgna pagina-web. En il focus da la conferenza vegn a star il tema «Squitsch da centralisar – tge avegnir ha il federalissem?». La CdC è era sa participada a l'organisaziun dals **Dis friburgais dal federalissem**. L'occurrenza organisada da l'Institut dal federalissem ha gî lieu ils 2 e 3 da settember 2024 a l'Universitat da Friburg ed è stada dedi-tgada a la repartiziun da las cumpetenzas e da las incumbensas en il stadi federal.

La participaziun da la CdC al process politic

Posiziuns

Las posiziuns da la CdC vegnan deliberadas a chaschun da las radunanzas plenaras. Ellas pretendan ina maioritat qualifitgada da las vuschs dad almain 18 regenzas chantunalas. Il dretg dals chantuns da prender posiziun mintgin per sasez resta garantì.

Posiziun en il rom da la cooperaziun al process da furmaziun da la volontad da la Confederaziun (tenor l'art. 45 Cst.):

21-06-2024

Posiziun concernent il **rappoart davart l'efficacitad 2020–2025 da la gulivaziun da finanzas** tranter la Confederaziun ed ils chantuns. Las regenzas chantunalas partan l'avis dal Cussegl federal. Il sistem da la gulivaziun da finanzas funcziuna en general bain: En il champ intermediar, nua che la gronda maioritat dals chantuns sa chatta, sa reduceschan las disparitads dapi il 2008. Il medem mument èn s'augmentadas las disparitads tranter ils chantuns cun paucas e quels cun bleras resursas, quai che inquietescha las regenzas chantunalas.

Posiziun en il rom da la cooperaziun dals chantuns envers decisiuns da la politica exteriura (tenor l'art. 55 Cst.):

02-02-2024

Posiziun cuminaivla davart il **sboz d'in mandat da negoziaciun cun l'Uniun europeica**. Tenor las regenzas chantunalas correspundan las lin-gias directivas da princip a las spetgas ed als interess dals chantuns. Els beneventan l'intenziun dal Cussegl federal da lantschar in dialog cun l'UE e d'integrar ils chantuns en las negoziaciuns. La posiziun è vegnida approvada da 24 chantuns. Il chantun Sviz ha vuschà cunter, il chantun Sutsilvania è s'abstegnì.

Posiziun en il rom da consultaziuns che concernan decrets impurtants (tenor l'art. 147 Cst.):

21-06-2024

Posiziun concernent l'**ordinaziun davart l'organisaziun da l'administraziun federala** en cas da crisas. Las regenzas chantunalas beneventan l'intenziun da permetter a l'administraziun federala da reagir a moda pli effizienta sin situaziuns da crisa. Ellas deploreschan dentant ch'il sboz na propona betg in'avischinaziun pli vasta e n'integrescha betg sistematicamain ils chantuns, sch'els èn era pertutgads d'ina crisa.

Posiziuns en vista a votaziuns dal pievel (art. 140 e 141 Cst.):

22-03-2024

Sustegn per il **conclus federal davart il pass da cumplettaziun 2023 per las vias naziunalias**. Tenor las regenzas chantunalas èn ils sis projects tschernids equilibrads regionalmain, sa concentreschan sin tschancuns da via ch'en fitg surchargiads e permettan d'eliminar las strengas, quai ch'è urgentamain necessari. La realisaziun da questi projects sto esser part d'ina planisaziun coordinada en secturs e tschancuns, nua ch'igl è previs da realisar anc auters projects da mobilitad, surtut da viafier. Il pievel ha refusà il conclus federal ils 24 da november a l'urna.

22-03-2024

Sustegn per la **Lescha federala davart in provediment d'electricitat segir cun energias regenerablas**. Tenor las regenzas chantunalas accelereschia questa lescha il svilup da las energias regenerablas indigenas e rinforza la segrezza da provediment en Svizra, resguardond la legislaziun davart l'ambient e la protecziun da la natira. Il pievel ha approvà la lescha ils 9 da zercladur a l'urna.

22-03-2024

Refusa da l'iniziativa dal pievel «Maximalmain 10 % da las entradas per las premias da las casas da malsauns (**Iniziativa da distgargia da las premias**)». Per las regenzas chantunalas perclitescha l'iniziativa la libertad chantunala d'organisar il sistem da reducziun da las premias. Ultra da quai na fiss tenor ellas l'applicaziun da l'iniziativa betg supportabla dal punct da vista politic-finanzial. Las regenzas chantunalas prefereschan soluziuns specificas. Il pievel ha refusà l'iniziativa ils 9 da zercladur a l'urna.

22-03-2024

Refusa da l'iniziativa dal pievel «Per premias pli bassas – Frain dals custs en la sanedad pubblica (**Iniziativa dal frain dals custs**)». Las regenzas chantunalas constateschan bain in basegn d'agir quai che reguarda ils custs, l'iniziativa dal pievel n'è tenor ellas dentant betg la dretga avischinazion. Il pievel ha refusà l'iniziativa ils 9 da zercladur a l'urna.

22-03-2024

Refusa da l'**iniziativa dal pievel «Per la libertad e l'integritat corporala»**. Las regenzas chantunalas han crititgà che l'iniziativa restrenschess fermamain il spazi d'agir per mesiras che gidan a cumbatter malsognas transmissiblas e per la consideraziun d'interess privats e publics. Il pievel ha refusà l'iniziativa ils 9 da zercladur a l'urna.

20-09-2024

Sustegn per la **finanziaziun unitara da las prestaziuns da sanadad**. Cun questa refurma gronda avessan ils chantuns ed ils assicuraders en l'avegnir il medem stimul da promover las prestaziuns staziunaras visavi quellas ambulantas, quai che permetess da reducir ils custs. Las regenzas chantunalas han considerà quest project sco equilibrà ed han beneventà il fatg ch'el cumpiglia era las prestaziuns da tgira. Il pievel ha approvà la midada da la Lescha federala davart l'assicuranza da malsauns ils 24 da november a l'urna.

Audiziuns

Tenor l'artigel 17 alinea 2 dal reglament da fatschenta dal Cussegl dals chantuns consulteschan sias cumissiuns ils chantuns en dumondas da l'applitgabladad dals decrets da l'Assamblea federala, sche quels giavischon quai. Per quest motiv trumetta il biro dal Cussegl dals chantuns a la CdC avant l'entschatta da mintga sessiun ina glista cun las fatschentas annunziadas dal Cussegl federal e las iniziativas parlamentaras sco era las iniziativas dals chantuns inoltradas. Suenter avair consultà las conferenzas da las directuras e dals directurs communitgescha la CdC al biro dal Cussegl dals chantuns per tgeninas fatschentas che la conferenza interchantunala responsabla giavischia in'audiziun davant la cumissiun cumpetenta dal Cussegl dals chantuns. Las cumissiuns dal Cussegl naziunal envidan ils chantuns resp. las conferenzas tenor agen parairi ad in'audiziun.

Il 2024 han delegaziuns da la CdC participà a las suandardas audiziuns:

21-03-2024

CF-N: mesiras da distgargia da la Confederaziun a partir dal 2025

21-3-2024

Gruppa per evaluar il status da protecziun S

04-07-2024

CF-C: mesiras da distgargia da la Confederaziun a partir dal 2025

28-08-2024

CIP-C: lescha davart il servetsch da las adressas

24-10-2024

CIP-N: lescha davart il servetsch da las adressas

Collavuraziun

Per incumbensa da las regenzas chantunalas collavura la CdC stretgemain cun differentas autoritads ed instanzas. Ella s'engascha er en diversas organisaziuns transversalas.

Cussegl federal

Ina giada l'onn s'inscuntran delegaziuns dal Cussegl federal e da la CdC per facilitar il barat d'infurmaziuns e d'opiniuns sin il pli aut nivel politic. Il **Dialog federalistic** possibilitescha da discutar temas impurtants da la collavuraziun e dal federalissem. Il 2024 ha l'inscunter gî lieu ils 8 da november. Tranter ils temas discutads figureschan l'Administraziun digitala svizra (ADS), il project «Detretschament 27», la realisaziun da l'imposizion minimala da taglia da l'OECD per interpresas multinaziunalas, l'iniziativa dal pievel «Per ina politica dal clima sociala – finanziada a moda fiscalmain gista (Iniziativa per l'avegnir)» e dumondas davart il status per fugitives e fugitives da l'Ucraina. Ulteriurs inscunters pon vegnir organisads en il rom d'in dialog specific per mintga project u d'in dialog dals presidis en cas da crisa. Ils 23 d'avust ha gî lieu in tal inscunter davart la gestiun da crisas da la Confederaziun e dals chantuns. A chaschun d'in segund inscunter ils 19 da december han las delegaziuns discutâ davart l'introducziun d'in sistem da malus per il program S e davart las consequenzas dal program da spargn da la Confederaziun per il sectur d'asil e d'integrazion. A chaschun dal **Dialog Europa** sa fatschentan la CdC ed il Cussegl federal cun la politica europeica (cf. [pagina 4](#)).

Chombras federalas

Durant las sessiuns da las Chombras federalas organisescha la CdC ina **máisa radunda dals chantuns**. La finamira da quella è da tgirar las relaziuns vicendaivlas e d'intensivar il barat d'opiniuns. Commembras e commembers da las regenzas chantunalas s'inscuntran en il Cussegl naziunal cun commembras e commembers dal Cussegl federal e cun anteriuras commembras ed anteriurs commembers d'ina regenza chantuala per discutar temas actuals. Ils temas da las quatter maisas radundas dal 2024 èn stads la politica europeica, la furmaziun, la perscrutaziun e l'innovaziun, la gulivaziun da finanzas,

las mesiras da distgorgia ed il detretschament da las incumbensas sco era l'adattaziun da la lescha d'energia per simplifitgar ed accelerar las proceduras da lubientscha per implants gronds d'energias regenerablas.

Duas giadas l'onn ha ultra da quai lieu in inscunter tranter il biro dal Cussegl dals chantuns e la cumissiun directiva da la CdC per discutar temas politics actuals u dumondas che reguardan la collavuraziun. Ils 4 da mars ed ils 16 da settember han ins discutâ davart ils sustants temas: la politica europeica, las votaziuns dal pievel davart il sectur da sanadad, il provediment cun electricidad, las energias regenerablas, l'extensiun da las vias naziunalas, la lescha d'epidemias, la gulivaziun da finanzas, l'examinaziun d'incumbensas e da subvenziuns ed il project «Detretschament 27».

Collavuraziun interchantunala

La CdC tgira contacts stretgs cun sa participar ad inscunters regulars cun las ulteriuras conferenzas interchantunala (conferenzas da las directuras e dals directurs e conferenzas da las regenzas regiunalas). Mintg'onn han lieu ina **seduta dals presidis** ed in **colloqui** da dus dis per las presidentas ed ils presidents da las conferenzas e da la CdC. A chaschun da quests inscunters han ins pudì discutar – tranter auter a basa dal cockpit dal federalissem – las fatschentas criticas per las differentas conferenzas, sco quellas da la politica europeica, da la gulivaziun da finanzas e repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns, da la segirezza dal provediment cun electricidad, dal status da protecziun S e da la situaziun en il sectur d'asil, da la finanziaziun unitara da las prestaziuns da sanadad, dal messadi FPI e da la missiva da cultura 2025–2028, dal barat da datas naziunal tranter las polizias, da la realisaziun dal project da l'OECD/G20 davart l'imposizion da taglia per l'economia digitalisada, da las iniziativas dal pievel davart la distgorgia da premias e davart la

taglia sin l'ierta sco era da la stabilisaziun dal sustegn finanzial per la tgira d'uffants cumplimentara a la famiglia. La **Conferenza da las secretarias e dals secretaris da las conferenzas intercantunala**s coordinescha l'elavuraziun da las fatschentas e promova la collavuraziun ed il barat d'infurmaziuns.

Conferenza tripartita

La CdC sostegna la Conferenza tripartita (CT) ensemens cun il Cussegl federal, l'Uniun da las citads svizras e l'Associazion da las Vischnancas Svizras e maina il secretariat da quella. La CT è sa radunada ils 17 da zercladur ed ils 22 da november. La gruppa da laver tecnica tripartita è s'inscuntrada a duas sedutas che han gî lieu ils 7 da matg ed ils 12 da settember.

Il project «**Promover la biodiversitat e la qualitat da la cuntrada en aglomeraziuns**» duai render attent a l'importanza da la tematica. Ils resultats èn vegnids publitgads en il rapport final «Examinaziun da la realisaziun dal dretg federal en il sectur da la biodiversitat e da la qualitat da la cuntrada» ed en broschuras cun exemples davart bunas praticas en l'entira Svizra.

La CT vul rinforzar la **collavuraziun tranter ils acturs statals e nunstatals** per promover in svilup intern d'auta qualitat. In dialog sin nivel tecnic ha possibilità a las partidas cumpigliadas da s'accordar davart in proceder ed in program cuminaivel. Suenter avair discutà ils resultats a chaschun d'in lavuratori il decembre han ellas redigj in rapport da sintesa. Il 2025 vul la CT sa posiziunar davart in'eventuala cuntuaziun dal dialog e davart sia orientaziun futura.

Ils 17 da zercladur ha la CT approvà il project «**Coordinaziun tripartita per la realisaziun da l'agenda 2030**» che duai rinforzar questa collavuraziun a basa da las experientschas da projects tripartits actuals u dacurt terminads davart il tema. La finamira è d'identifitgar ils facturs da success e d'elavurar recumandaziuns. Il november ha gî lieu in emprim lavuratori. Cun ils resultats pon ins quintar il 2025. Ultra da quai ha la CT definì las lingias directivas per organisar l'entschatta dal 2026 ina **dieta naziunala davart la convivenza e la coesiun**.

Visitas

Visitas da delegaziuns

La CdC retschaiva mintg'onn delegaziuns da la Svizra e da l'exterior che s'interessan per il federalism, il sistem politic da la Svizra e la gulivaziun da finanzas. Il 2024 èn vegnidas organisadas las suandantas visitas:

09-02-2024

Inscunter tranter la cumissiun directiva da la CdC ed ina delegaziun da giuvenils

26-02-2024

Retschaviment dal biro dal Cussegl grond dal chantun d'Argovia

12-11-2024

Visita d'ina delegaziun da la Cipra

Purtret

La radunanza plenara

L'organ da decisiun suprem da la CdC è la radunanza plenara. Ella sa raduna quatter giadas l'onn u pli savens en cas da basegn (radunanzas extraordinarias). Mintga chantun è represchentà d'ina commembra u d'in commember da sia regenza ed ha ina vusch. Il 2024 han las suandantas persunas participà ad almain ina da las radunanzas plenaras (2 da favrer, 22 da mars, 21 da zercladur, 20 da settember, 20 da december):

ZH	Jacqueline Fehr, cussegliera guvernativa; Ernst Stocker, cusseglier guvernativ
BE	Christoph Ammann, cusseglier guvernativ; Christine Häsler, cussegliera guvernativa; Pierre Alain Schnegg, cusseglier guvernativ
LU	Ylfete Fanaj, cussegliera guvernativa
UR	Urs Janett, cusseglier guvernativ
SZ	Herbert Huwiler, cusseglier guvernativ
OW	Daniel Wyler, cusseglier guvernativ
NW	Othmar Filliger, cusseglier guvernativ
GL	Kaspar Becker, president da la regenza; Markus Heer, cusseglier guvernativ
ZG	Silvia Thalmann-Gut, presidenta da la regenza
FR	Olivier Curty, cusseglier guvernativ
SO	Brigit Wyss, cussegliera guvernativa
BS	Conradin Cramer, president da la regenza; Lukas Engelberger, cusseglier guvernativ
BL	Anton Lauber, cusseglier guvernativ
SH	Patrick Strasser, president da la regenza; Cornelia Stamm Hurter, cussegliera guvernativa
AR	Hansueli Reutegger, cusseglier guvernativ
AI	Roland Dähler, cusseglier guvernativ; Ruedi Eberle, cusseglier guvernativ
SG	Marc Mächler, cusseglier guvernativ
GR	Martin Bühler, cusseglier guvernativ
AG	Markus Dieth, president da la regenza
TG	Walter Schönholzer, president da la regenza; Urs Martin, cusseglier guvernativ
TI	Norman Gobbi, cusseglier guvernativ
VD	Christelle Luisier Brodard, presidenta da la regenza
VS	Roberto Schmidt, cusseglier guvernativ
NE	Florence Nater, presidenta da la regenza
GE	Nathalie Fontanet, presidenta da la regenza; Thierry Apothéloz, cusseglier guvernativ
JU	Jacques Gerber, cusseglier guvernativ

La cumissiun directiva

La cumissiun directiva è l'organ directiv da la CdC e sa cumpona da 9 fin 11 cusseglier:as guovernativ:as da tut las regiuns. Quels preparan las fatschentas da la radunanza plenara. Il dretg d'esser represchentads en la cumissiun directiva han la Svizra franzosa (duas sedias), la Svizra taliana e la Svizra rumantscha, la Svizra Orientala, la Svizra dal Nordvest e la Svizra Centrala sco er ils chantuns da Berna e da Turitg. Il president u la presidenta da la Fundaziun ch ha medemamain il dretg d'ina sedia. Il 2024 han las suandantas cusseglieras guovernativas ed ils suandants cussegliers guovernativs participà a las sedutas da la cumissiun directiva (9 da favrer, 24 da matg, 23 d'avust, 8 da november):

AG/NWRK	Markus Dieth, president da la regenza, president
BE	Christoph Ammann, cusseglier guvernativ, vicepresident
JU/CGSO	Jacques Gerber, cusseglier guvernativ, vicepresident
ZH	Ernst Stocker, cusseglier guvernativ
ZG/ZRK	Silvia Thalmann-Gut, presidenta da la regenza
GR	Martin Bühler, cusseglier guvernativ
TG/ORK	Walter Schönholzer, president da la regenza
TI	Norman Gobbi, cusseglier guvernativ
NE/Fch	Florence Nater, presidenta da la regenza
GE/CGSO	Nathalie Fontanet, presidenta da la regenza

Il secretariat general

Il secretariat general maina las fatschentas da la CdC. El prepara las sedutas da la radunanza plenara e da la cumissiun directiva e realisescha lur decisiuns. La gestiun dal secretariat general è vegnida surdada a la [Fundaziun ch per la col-lavuraziun federala](#). La secretaria generala u il secretari general da la CdC maina a medem temp la Fundaziun ch.

La fin dal 2024 eran emploiertas en il secretariat general da la CdC 26 persunas (17,9 plazas a temp cumplain). Da quellas lavuran 23 en la Chasa dals chantuns a Berna ubain a moda mobila e traïs persunas represchentan la CdC en l'administraziun federala (partizun Europa en il secretariat da stadi dal Departament federal d'affars exteriurs, Departament federal da giustia e polizia). In collavuratur represchenta ils chantuns en la Missiun da la Svizra tar l'Uniu europeica a Brüssel.

Persunas engaschadas ils 31-12-2024

Direcziun*/Secretariat general

- Roland Mayer*, secretari general
- Thomas Minger*, vicesecretari general
- Manuela Furrer, manadra dal secretariat
- Alessio dell'Anna, collavuratur dal secretariat

Stab Communicaziun

- Nicole Gysin*, scheffa da la communicaziun
- Philippe Flück, incumbensà per la communicaziun

Servetsch linguistic

- Pascale Prisset, manadra dal servetsch linguistic
- Léa Coudry, translatura
- Emmanuel Gaillard, translatur
- Adrien Pingoud, translatur
- Franziska Rohmann, assistenta dal servetsch linguistic

Servetschs centrals

- Andrea Heinimann*, manadra dals servetschs centrals
- Rosmarie Bäumler, spezialista da finanzas
- Tanja Kindler, referendaria per dumondas da finanzas
- Helene Leuenberger, spezialista en fatgs da personal
- Alessio Dell'Anna, collavuratur recepziun e

manaschi Chasa dals chantuns

- Sina Rizzi, collavuratura recepziun e manaschi Chasa dals chantuns
- praticantas e praticants recepziun Chasa dals chantuns/secretariat
- Daniel Bühler, informaticher

Politica exteriura

- Luca Gobbo*, manader dal sectur, incumbensà per l'infurmaziun dals chantuns en la partizun Europa dal secretariat da stadi dal DFAE
- Patrick Matthey, vicemanader dal sectur, suppleant da l'incumbensà per l'infurmaziun dals chantuns en la partizun Europa dal secretariat da stadi dal DFAE
- Carlo Crameri, represchentant dals chantuns en la Missiun da la Svizra tar l'Uniu europeica a Brüssel
- Hanspeter Pfenniger, coordinatur Schengen/Dublin, cussegliader giuridic principal

Politica interna

- Thomas Minger*, manader dal sectur, vicesecretari general
- Nicole Gysin, vicemanadra dal sectur, scheffa da la communicaziun
- Regina Bühlmann, collavuratura scientifica
- Nadine Eckert, manadra da project
- Alexander Jungo, responsabel dal sectur spezialisà NGF
- Marion Knöpfel, collavuratura scientifica
- Christine Winkelmann, collavuratura scientifica

La CdC dispona ultra da quai da numerusas au-tras cumissiuns e gruppas da lavur che tñiran singulas fatschentas u mandats specifics. Ella ha delegaziuns en differents gremis ed en diversas gruppas da lavur sin plaun naziunal ed internaziunal. Las glistas actualas èn disponiblas [online](#).

Quint annual 2024

Il quint annual vegn preschentà qua en furma scursanida. Il rapport da revisiun sa referescha al quint detaglià. La societad fiduziara Von Graffenried ha revedì il quint annual ils 3 d'avrigl 2025. Ses rapport pudais Vus leger sin [pagina 24](#).

	Quint 2024 en CHF	Preventiv 2024 en CHF	Quint 2023 en CHF
Contribuziuns chantunalas	3 429 157	3 429 158	3 361 920
Ulteriuras entradas	7 319	–	16 985
Contribuziun EUSALP	4 363	–	231 710
Contribuziuns CT Confederaziun e vischnancas	210 000	198 000	147 000
Total retgav	3 650 839	3 627 158	3 757 615
Custs da persunal	2 740 685	2 964 000	2 706 797
Expensas da gestiun	595 984	555 500	530 288
Projects e contribuziuns	163 082	45 000	523 137
Conferenza tripartita (CT)	100 000	100 000	-5 000
Total expensas da gestiun	3 599 751	3 664 500	3 755 223
Resultat da gestiun	51 088	-37 342	2 392
Resultat finanzial	–	-500	–
Surpli d'entradas	51 088	–	2 392
Surpli d'expensas	–	-37 842	–
Dabun dals chantuns per ils 31-12	1 267 828		1 216 739

Cun custs totals da CHF 3 599 751 (contribuziuns dals chantuns CHF 3 429 157) serra il quint 2024 da la CdC cun in surpli dal retgav da CHF 51 088. Quest import vegn bunifitgà als chantuns [tenor la clav da repartiziun](#). Il dabun s'augmenta damai sin CHF 1 267 828.

Clav da repartiziun 2024 da la CdC

(tenor l'art. 14 da la convenziun dals 8-10-1993)

Chantun	Populaziun media 2021*	Clav en %	Contribuziuns 2024 en CHF
ZH	1 559 042,5	17,91	614 185
BE	1 045 302,5	12,01	411 797
LU	418 336,5	4,81	164 804
UR	36 933,0	0,42	14 550
SZ	162 923,0	1,87	64 184
OW	38 271,5	0,44	15 077
NW	43 707,0	0,50	17 218
GL	41 020,5	0,47	16 160
ZG	129 290,5	1,49	50 934
FR	327 652,5	3,76	129 079
SO	278 853,5	3,20	109 854
BS	196 385,5	2,26	77 366
BL	291 893,0	3,35	114 991
SH	83 551,0	0,96	32 915
AR	55 447,0	0,64	21 843
AI	16 326,5	0,19	6 432
SG	516 874,5	5,94	203 623
GR	200 736,0	2,31	79 080
AG	698 579,0	8,03	275 205
TG	284 436,5	3,27	112 054
TI	351 583,5	4,04	138 506
VD	818 865,0	9,41	322 592
VS	350 856,0	4,03	138 220
NE	176 030,0	2,02	69 347
GE	507 895,5	5,83	200 086
JU	73 753,5	0,85	29 055
Differenza d'arrundament			1
Total	8 704 545,5	100,00	3 429 158

* Dumber d'abitant:as tenor la populaziun da l'Uffizi federal da statistica

La Fundaziun ch per la collavuraziun federala elavura plinavant mintg'onn in **rapport da finanzas davart las conferenzas da las regenzas e davart las conferenzas da las directuras e dals directurs**. La radunanza plenara dals 20 da december ha prendì enconuschiantscha dal rapport 2023.

Rapport dal post da revisiun 2024

VON GRAFFENRIED
TREUHAND

Bericht der Revisionsstelle zur eingeschränkten Revision an die Plenarversammlung der Konferenz der Kantonsregierungen (KdK), Bern

Als Revisionsstelle haben wir die Jahresrechnung (Vermögensrechnung, Erfolgsrechnung und Kostenverteiler) der Konferenz der Kantonsregierungen (KdK) für das am 31. Dezember 2024 abgeschlossene Geschäftsjahr geprüft.

Für die Jahresrechnung ist der leitende Ausschuss verantwortlich, während unsere Aufgabe darin besteht, die Jahresrechnung zu prüfen. Wir bestätigen, dass wir die gesetzlichen Anforderungen hinsichtlich Zulassung und Unabhängigkeit erfüllen.

Unsere Revision erfolgte nach dem Schweizer Standard zur Eingeschränkten Revision. Danach ist diese Revision so zu planen und durchzuführen, dass wesentliche Fehlauflagen in der Jahresrechnung erkannt werden. Eine eingeschränkte Revision umfasst hauptsächlich Befragungen und analytische Prüfungshandlungen sowie den Umständen angemessene Detailprüfungen der beim geprüften Unternehmen vorhandenen Unterlagen. Dagegen sind Prüfungen der betrieblichen Abläufe und des internen Kontrollsysteams sowie Befragungen und weitere Prüfungshandlungen zur Aufdeckung deliktischer Handlungen oder anderer Gesetzesverstöße nicht Bestandteil dieser Revision.

Bei unserer Revision sind wir nicht auf Sachverhalte gestossen, aus denen wir schliessen müssten, dass die Jahresrechnung nicht dem schweizerischen Gesetz entspricht.

Bern, 3. April 2025 (0/0/1) zab

Von Graffenried AG Treuhand

Stephan Richard
dipl. Wirtschaftsprüfer
Zugelassener Revisionsexperte

Bruno Zaugg
dipl. Wirtschaftsprüfer
Zugelassener Revisionsexperte
Leitender Revisor

Beilage:

Jahresrechnung (Vermögensrechnung mit einer Summe von CHF 2'146'626, Erfolgsrechnung mit einem Betriebsergebnis von CHF 51'088.15) und Kostenverteiler

Von Graffenried AG Treuhand
Waaghausgasse 1, Postfach, CH-3001 Bern, Tel. +41 31 320 56 11

